

SVETOVNA VOJNA JE KONČANA.

Premirje sklenjeno. Kajzer zbeži na Holandsko.

Information filed with the postmaster at Calumet, Michigan, on Nov. 15, 1918
under the act of Nov. 3, 1917

Washington, 11. nov. - Vojna je bila končana danes ju-
sto ob šestih uri. Washingtonski čas. Premirje je bilo podpisa-
no od nemških pooblaščenecv o polnoči.

London, 10. nov. - "Stvar je končana. Spomladi smo bili
v stiski. Pristanišča ob kanalu so bila ogroževana in
grozno jeklo je bilo namerjeno na naše srce", je dejal
angleški ministrski predsednik Lloyd George. Sedaj je jesen.
Nemško mesto Turčije je v dosegi velikih topov naših ladij.
Avstrija je razbita. Kajzer in prestolonaslednik sta se odpo-
dal. Naslednika se ni moglo najti, zato je bila proglašena
časna medvlada.

To je obsodba - največja obsodba sveta.

Nemška vojna mornarica je tako gotovo kakor stojim
na morju, je dejal prvi lord admiraltva, dobila povelje, da
se ven toda možno ni hotelo. Nemčija je strta znotraj in
okoli. Nad polovico nemške vojne mornarice vihra rudeča
stava. Razvila jo je radi prepričanja, da se ne bori za do-
stojstvo.

London, 11. nov. - Dr. Solf, nemški zunanji minister, je
prišel državnemu tajniku Lansingu noto s prošnjo do pred-
sednika Wilsona, da naj rabi svoj vpliv, da se oblažijo "gro-
zne razmere v Nemčiji".

Predsednikov razglas.

Washington, 11. nov. Predsednik Wilson je uradno razgla-
sil danes ob 10. uri, da je bilo premirje z Nemčijo podpisa-
no. Proklamacija se glasi: Sodržavljan! Premirje je bilo
podpisano danes jutro. Vse, za kar se je Amerika borila je
dosedaj dosegeno. Sedaj bo naša srečna dolžnost, da pomagamo
zagledati, z treznim in prijateljskim nasvetom in z materi-
alnimi pomočmi ustanoviti pravično demokracijo po celim
svetu.

Pogoji premirja.

Washington, 11. nov. - Predsednik Wilson je danes pred
kongresu pogoje premirja. Strogo vojaški pogoji so
opredeljeni v 32 točkah, izmed katerih so najbolj važne
sledenče:

Nemčija mora v 13 dneh evakuirati Belgijo, Francijo, Alzaško,
Luksemburško. Vsi nemški vojaki, ki bodo ostali po tem
pogoju na označenem ozemlju bodo odvedeni v vojno ujetništvo.
Nemci morajo izročiti zaveznikom 5000 topov, polovico svoje
artillerije in lahke artilerije, 3000 metalnih granat, 2000 aeropl-
nov in številno strojnih pušk.

Nemčija mora predati (izročiti) zaveznikom 5000 lokomotiv, 50.
tisoč vagonov in 10.000 drugih železniških vozov, to pa mora biti v
dobrem stanju. Dalje mora Nemčija izročiti zaveznikom vse želez-
nice v Alzažki - Loreni, vse sklade premoga in druge vojaške po-
sredstve.

Vsi Nemci v iztočni Afriki se morajo podati tekom enega
meseca.

Nemčija mora izročiti zaveznikom 160 submarink, 50 rušilcev, 6
torpilark, 10 drugih bojnih ladij in 8 manjih križark. Vse druge
submarinke in ostale bojne ladje mora Nemčija razorožiti.

Vsa pristanišča ob Crnem morju morajo Nemci izročiti zavezni-
kom, istotako tudi vse ruske zasežene bojne ladje.

Nemci morajo vrniti zaveznikom vse trgovske zasežene parnike in
ladje.

Zavezniki bodo okupirali ozemlje na levem (zapadnem) bregu
reke Rena in druga glavna križišča kakor Mayence, Coblenz in Co-
logne. Nemci se morajo spraviti v razdalji 20 milj od tega ozemlja
v roku 19 dni.

Nemci se morajo umakniti iz okrajev ob holandski in švicarski
meji, 40 kilometrov v obsegu. Zavezniki imajo pravico zaseči nem-
ske trupe Job Cattagatu ter si tako narediti prosto pot do Baltika.

Nemčija mora odpoklicati nazaj tudi vse svoje vojaštvo z ozemlja,
kjer so zavzeli Rusi, Rumuni in Turki.

Mirovna pogodba, narejena v Bukarešti in Brest-Litovskem se ne
smatra veljavnim.

Nemčija mora poravnati vso škodo, koje je nemška armada v mi-
nuli svetovni vojni napravila. Dati mora Belgiji nazaj tudi ves gotovi
denar, kateri ega je zahtevala svoječasno od belgijske Narodne banke.

Nemčija mora izročiti zaveznikom vse zlato, katero je dobila od
Rusije in Rumunske. Ta denar bodo imeli zavezniki v rokah kot
jamčevino.

Nemci morajo poslati domov vse vojne ujetnike zaveznikov; ne
morajo pa zahtevati nazaj svojih.

Ako Nemci točno ne izvršijo vseh teh zahtev tekom 30 dni, posta-
ne sklenjeno premirje razveljavljeno.

Cesar se je odpovedal prestola.

Pariz, 9. nov. - Odpoved cesarja Wiljema se uradno poda-
je iz Berlina, prvi brzojavka iz
Basela, Švica.

Nasprotujoča se poročila prihajajo iz Evrope glede usode biv-
šega nemškega prestola naslednika
Friderika Wiljema. Brzojavke iz
Londona pravijo da je bil v pondel-
jek ustreljen od obmejnih straž, ko
je skušal pobegniti na Holandsko.
Brzojavka iz Hagne pa pravi, da
je bivši prestolonaslednik dospel
v Maastricht v južni Holandski.
Bivši nemški cesar, Wilhelm Ho-
henzeller, je na gradu Amerongen,
Holandska, dočim se nahaja, jo
njegova soproga, prestolonas-
lednikova soproga in druge prin-
cesinje v Potsdamu pod zaščito
odotnega vojaškega in delavskega
sveta.

London, 12. nov. - Holand-
ska vlada bo dovolila Wiljemu
ostati na holandski zemlji pod isti-
mi pogoji interniranja, kakor
drugi višji nemški častniki. Nav-
zel si je ime grof William Ho-
henzollern in si bo kupil na Ho-
landskem posestvo, kjer bo živel.

Revolucija na Nemškem.

Kodanj, 12. nov. - Revolucija
na Nemškem je danes gotovo dej-
stvo. Štirinajst držav, med temi
vsa štiri kraljevstva so v oblasti re-
volucionarjev.

Amsterdam, 12. nov. - Polo-
žaj v Nemčiji je, kolikor se mo-
re sklepati iz poročil, ki prihajajo
iz Švice, sledeči:

Na Pruskem je cesar pregnan
in socialistična vlada je v moči.
Na Bavarskem in Wuertenberskem
je bila proglašena republika.

Kraljeva ročovina Oldenburška
je pobegnila. Poroča se o revoluciji.

Schleswig-Holstein je bila pro-
glašena za republiko.

Frankfurt, Hamburg, Kolin,
Essen, Muehlheim, Aix La Cha-
pelle, Emerich in druga važna
mesta so v rokah revolucionar-
jev.

Kiel, Wilhelmshaven in druga
pristanišča so zasedena od mor-
nariških revolucionarjev.

Berlin, 12. nov. - Socialistični
poslanec Scheideman je dejal v
državnem zboru:

Cesar in prestolonaslednik sta
se odpovedala. Cela dinastija je
pregnana. To je krasna znanost za
nemški narod. Q. Ebertu je podel-
jena naloga, da ustanovi novo
vlado, v kateri bodo zastopane vse
socialno-demokratske stranke.
Samo odloki z podpisom Eberta,
vini so veljavni. Povelja vojnega
ministra so le tedaj veljavna, ako
nosijo podpis pomožnega social-
demokratskega ministra.

Poslanec Scheideman je svaril
ljudstvo naj ostane hladnokrvno.

Tudi avstrijski cesar se je odpo-
vedal.

London, 12. - Avstrijski cesar
Karl se je odpovedal prestolu,
kakor poroča brzojavka iz Duna-
ja. Poroča se tudi o splošnem

strajku po celi Avstriji.

Vesti pravijo, da je uritev
Viktor Adler vodja avstrijskih so-
cijalistov in zunanji minister
nemško-avstrijskega kabineta, ki
je bil sestavljen 31. oktobra.

Kodanj, 13. nov. - Iz Dunaja
se brzojavlja, da je bivši cesar
Karl v svojo družino dospel v
avtomobilu v Eckartsau. Grad
Eckartsau leži na severnem bregu
reke Donave med Dunajem in
Pressburgom, petnajst milj proč
od Dunaja.

Nova republika.

Washington, 12. nov. - Češko-
slovaška republika je stopila v
živelje. Čehi in Slovaki, ki
štejejo okoli 11 milijonov duš, so
sedaj, ko so odvrgli avstrijsko-
ogrski jarem, prvi prosti od leta
1620. sem.

T. G. Masaryk, bivši profesor
neodroslova na praškem ušeuči-
lišču in od leta 1915 predsednik
češko-slovaškega narodnega sveta,
ki je bil od Zdr. Držav in zavez-
nikov priznan kot de facto vla-
da, je bil izvoljen za prvega pred-
sednika republike. Masaryk se se-
daj nahaja v Washingtonu in je
bil danes obveščen o izvolitvi. V
kratkem bo odpotoval na Češko.
Danes je pripravil adresu na 2
milijona Čeko-Slovakov, živ ečih v
Zdr. Državah.

Rumunci napovedali vojno Nemčiji.

Washington, 13. nov. - Po-
ročena nova napoved vojne Nem-
čiji od strani Rumunije se tu tako
raziaga da je to predhodni korak,
ko bodo Rumunci razorožili in
pregnali čez mejo nemško armado
pod poveljstvom generala von
Mackensen. Ta ramada je Tlačila
in zatiravela Rumunec, odkar so
ti podpisali svojo obs dbo z mi-
rom, sklenjenim v Bukarestu.

Pašič bo predsedoval.

Bern, Švica, 12. nov. - Poroča
se, da bo Nikola P. Pašič, pred-
sednik srbskega kabineta, pred-
sedoval kongresu v Genevi, kjer
se bodo določile podrobnosti za
ustanovitev nove države, ki naj bi
obsegala vse Jugoslovane.

Črnogorsko glavno mesto osvobojeno.

London, 13. nov. - Cetinje,
glavno mesto črnogore je bilo os-
vobojeno, pravi srbsko uradno
poročilo izdan v torek.

V nedeljo so srbske čete zavzele
mesto Veres na Ogrskem, 25 milj
severno od Donave. Razpršili in
njeli so nemške zadnje straže.
Zajeli so tudi množino topov in
druzega vojnega materijala. Serbi
so zasedli tudi Novisad.

Nova jugoslovanska vlada.

Pariz, Francija, 3. nov. - Ju-
goslovanska vlada je bila dne 2.
novembra zaprišočena v zagrebški

Resolucija, sprejeta na shodu v New Yorku dne 7. novembra 1918.

Na veliki jugoslovanski skupšči-
ni v New Yorku, N. Y. dne 7.
novembra 1918., katere so se u-
deležili člani narodno-obrambni
organizacij Slovenske Narodne
Zveze, Hrvatskega Saveza in Srps-
ke Narodne Odbrane, kakor tuji
drugo občinstvo, je bila, potem ko
so naši prvoborniki dr. Hinko
Hinkovič, član Jugoslovanskega
Odbora v Londonu, in Don Niko
Grškovič, predsednik izvrševalne-
ga odbora Jugoslovanskega Na-
rodnega Sveta v Washingtonu,
D. C., razložila splošni položaj Ju-
goslovanov in raztolmačila odlo-
no voljo celokupnega našega nara-
ka v domovini, z velikim navdu-
senjem sprejeta naslednja.

Resolucija:

Jugoslovani zbrani dne 7. no-
vembra 1918. v New Yorku, N. Y.,
na narodnem zboru, izjavljajo:

Z razloga, da je predsednik
Združenih držav, Woodrow Wil-
son, dne 19. oktobra 1918. pri-
znal v polni meri upravičenost na-
rodnih stremiljenj Jugoslovanov
po svobodi in povzraji, da imajo
oni sami odločiti o svojih pravi-
kah in o svoji usodi kot član veli-
like družine civiliziranih narodov
in s tem priznal ne samo pravico
samoodločevanja, temveč tudi našo
državno neodvisnost samo;

z razloga, da je Hrvatski Labor
prekinil vsako vez, ki je vezala naš
narod s habsburško dinastijo in z
avstroogrsko vlado, Jugoslovanski
Narodni Svet pa prevzel kot za-
časna vlada Jugoslovanov voditev
državnih poslov ter mu je ko-
predstavniku Hrvatov, Srbov in
Slovencev v položaja narodna vojska
priseglo zvestobe;

katedrali. Predsednik jugoslovanske
vlade je Slovence Josip Pogač-
nik, ki je bil dolgo vrsto let član
avstrijskega parlamenta in po-
predsednik avstrijske poslanske
zbornice.

Slovenski narodni zbor je pre-
vezel vlado v slovenski prestolici,
v beli in svobodni Ljubljani.

Ameriške čete so prekor- račile nemško mejo.

Pariz, 14. nov. - Ameriške
čete so prekorale nemško mejo
danes v smeri Metz in Strass-
burga. Marshal Foch vrhovni po-
veljnik zaveznikih armad, bo imel
svoboden vohod v Metz in Strass-
burg v nedeljo v navzočnosti
predsednika Poincare in ministr-
skega predsednika Clemenceau.

London, 14. nov. - Field
Marshal von Hindenburg ostane
še na čelnem nemških armad, kar se
spozna iz besidila poslanice, ki jo
je poslal na armadne poveljnike,
ka naj vodijo svoje čete domov v
redu in disciplini.

Vseposod na Nemškem je bil
napravljen red in čini anarhije so
pojenjali.

z razloga, da je avstroogrsko
mornarica danes pod oblastjo ju-
goslovanske narodne vlade v Za-
grebu, ki jo je takoj ponudila
Ameriki in njenim zaveznikom na
razpolago;

z razloga, da demokratični čut
celega jugoslovanskega naroda,
odgovarja je duhu časa, nujno za-
hteva republikansko obliko naše bo-
doče države;

z razloga, da smo se mi tu v
Ameriki uživajoč dobrote repub-
likanskega sestava, prepričali po-
tem kušnje o njegovi prednos-
ti;

z razloga, ker smo, da je bila v
Zagrebu navdušeno s klanirana re-
publika, ZAKLJUČUJEMO:

da naj se izrazi globoko obču-
tena hvaležnost ameriškem narodu
vladi Združenih držav Amerike v
roke predsednika Woodrowa Wil-
sona za tople simpatije, pomoč in
priznanje opravičenih teženj Ju-
goslovanov po svobodi ter za pri-
znanje neodvisnosti jugoslovanske
države;

da naj se Jugoslovanskemu Na-
rodnemu Svetu v Zagrebu kot za-
časni jugoslovanski vladi izjavi
da smo z dušo in telesom z njo in
da se obvezujemo na vsako moral-
no in materialne pomoč, da se
Jugoslovani iz bivše avstroogrsko
monarhije in iz Srbije in Črne
Gore ujedinijo v eni nerazdeljivi
demokratski republiki.

Pozivamo posameznike in vse
jugoslovanske narodne organizaci-
je v Ameriki, da se izjavijo v tem
zmišlju in da delujejo v to svrha
ter da pozovejo in pooblastijo
Jugoslovanski Narodni Svet v
Washingtonu kakor to delamo mi
danes, da prevede in izvrši to za-
ključke.

Epidemičen Strah.

Javni zdravniški strokovnjaki
zatrjujejo da je najhujša epimika,
ki izhaja iz strahu. Ravno v se-
danjem času je uničil več ljud-
stvih kakor pa influenza. Poseb-
na strahu je zelo usodna za pre-
bavne in krvodelne organe, ako
pa trošite Trinerjevo Grenko Vino
Van pozvoči to zanesljivo zdra-
vilo čut sigurnosti in moči, kar je
zelo pomembno pri odvracanju
bolezni. Ono popolnoma izčisti
dlob, pomore prebavi in ojači celo
telo. Cena \$1.10. (Samo po lekar-
nah) Decembra je mesec pljuče-
nice. Pripravite se proti kašlju,
prehlajenju in msljetje vedno pri
rokah Trinerjeve Sedative zoper
kašelj. 25 in 50c po lekarinah po
pošti 35 in 60 centov. Joseph
Triner Company, 1333 S. 1343 S.
Ashtland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjevo Grenko Vino, Triner-
erjev Angelica Grence in druga
Trinerjeva zdravila se dobijo od
danes naprej edino le po lekar-
nah in trgovinah ki prodavajo
zdravila ker je Trinerjev laboratorij
preobložen do skrajne moči v iz-
vrševanju naročil za lekarnah in
državne zažoge zato so prenehali z
naročili družih trgovcev. Zato se
naj vsak obrne na trgovca z zdravi-
vili in lekarnah kdor želi kupiti
Trinerjeva zdravila.

Ptičji prijatelj.Črtica-- Spisal Janko Barle.
(Konec.)

In obudili so se mi vsi spomini na dragega prijatelja, v duši mi je bilo tesno in čudno. Slonel sem dolgo nepremično poleg groba. — Solnce se pošujalo zadujkrat na malo zapuščeno grajsko pokopališče in se skrilo za sinjimi gorami; dol s polja se je čula pesem vračajočega se pastirja, a od vaške cerkvice zadonel je mili glas "Marijinega pozdravljenja" — tihi mrek se je spustil počasi, počasi na zemljo. V bližnjem gozdu pa je pa začula mila pesem slavčkova in prihajala vedno bliže zapustil sem prijateljev grob in zapuščeno grajsko pokopališče in odstopil mesto slavčku, saj sem znal, da prileti slavček na pokopališče sede na leskov grm, kateri je vzrastel poleg mojega prijatelja, in zapoje lepo, mило pesmico — ptičjemu prijatelju: — Zakaj bi ga notil?

Srečna vrnitev.

Črtica--Spisal Ant. Sušnik.

Pretepa gorenjska stran Ko! zvečer po trudu polnem delu zrem v tvoje kraje zdi se mi, kakor bi mi glas govoril do duše: Glej, to zemljo, to deželo nazivljajo borno a vendar je ni od nje bogatejše na svetu. Mrzli so severni kraji, žarimo solnce je ožgalo jug, iztok je poslal nad nas barbaae, in zapad? Ta je kakor ovenela cvetka. Samo jeden kraj je, v katerem so srca brez zlobe in hinavstva, samo jeden kraj je v deželi naši, kjer živi misel idealom svojim.....

Mesec je razlival svojo blede, srebrno svetlobo na ta kraj; okolu njega so se razvrtile neštete tolpo zvezdic kakor družice okolu ženina, kateri z veseljem običjem pričakuje neveste.

Po zelenem polju se je razlegalo v čistem zraku zvonko petje. V njem so se radovala srca deklic, v njem se je izražala prosta duša, čista, tako čista kakor svit blestečega meseca.

Dekleta so pulila lan in popevala. Kje neki bo že katera izmed vas tedaj, ko se bodo od tega lanu odločile nežne nitke, ko se bo sukala preja, in ko bo iz preje nastalo suho platno? In kje bo že katera, ko bo to platno obeljeno? Morda vas do te dobe povede ljubi pod zavetno streho: morda se bode razveseljevale v domači hiši z očetom, materjo, brati in sestrami; možno, da zapoje duhovnik: "De profundis".

Ali čemu take misli? Le naprej! Dekleta trgajo, pulijo lan dalje ter pojo, da odmeva čez hrib in plan. Kraj poljaidel drevje čudne sence, kakor prikazni v bajni noči. Te bi sračile pregrešno srce, toda nedolžno srce se jih ne straši.

Že je teden dnij, Anica, kar hodim k vam. V beli ljubljani me utaknejo v vojaško sukunjo, v roko mi potisnejo puško, in kdo ve, kdaj se zopet vrnem.....

Hudo je dekletu pri sreči, ko ima vzeti slovo od svojega ženina. Polasti se trpka negotovost mladega bitja, in izvabi mu iz očesa grenko solzo. Ženin odhaja na dolgo dobo. Kaj ga čaka bo širnem svetu? Izgubi se, morda pogubi, ali pozabi, in ko se vrne, zanima, priklene ga druga, lepša, bogatejša. Krute misli!

"Ko bi umrl, objokovala bi te, in prosila Boga miru tvoji duši. Ali, če mi postaneš nezvest...." Dekle zajohče in ne more dalje govoriti niti besedice.

"Nezvest? — Anica, tebi nezvest? — Imas tako malo zaupanja do mene? Verjemi mi, to me boli ta nezaupnost me bolj peče nego ločitev." S trpkim očitanjem v očeh zro Zaprtnikov Andrejec na ljubljeno nevesto. Anica ga je razumela; pomirjena zasepeče: "Saj ti verjamem, Andrej, verjamem, da se mi ni izneveril." Šla sta

mek druge deklice in posle, kateri so tu smukali lan in peli, tako brezskrbno, kakor ptiček pod jasnim nebom.

Za teden dnij so odvajali na kranjsko postajo vojake - novince. Slevanec izraza v pesmi radost in žalost, veselje in nadože, vso svojo dušo. Vojaki so popevali, a tudi Andrejec je pel z njimi. Iz grla mu je pa težila bol in grenkoba.....

Bilo je za dobo bosanskega zasedenja Domači polk kranjski št.17 baronKuhn je bil tudi poklican v orožje. Tudi naš Andrejec je služil v njem za desetnika.

"Nad Turke gremo", pisal je akaj v prvem pismu. Ko dospe v Bosno, pisal je domu pravilno vsakih štirinajst dnij. Pismo iz take daljave! Oj, kako je bilo vse po koncu v vasi, koliko vprašanj, kaka nepotrpežljivost!

Sosedi so hoteli vedeti, kaj piše Andrejec; isto se hoteli vedeti sorodniki, znanci, skratka — vsi, skoro vsa občina. Vsi so hoteli umiti svojo radovednost. Toda bil je še nekdo v vasi, ki je istovako, kakor Andrejčevi stariši, z ljubeznijo napajale dušo svojo s tolažilnimi besedami došlik pisem. Vsako tako pismo je bilo Anici to, kar je plemadanjim vijolicam gorak vetrič, rožnemu popku jutranja rosa.

"Čudno dekle!" dejali so njen in Andrejčevi stariši. "Človek bi skoro ne verjel, da ga more imeti tako rada. Dala bi zanj življenje in dušo."

Jednakega lista niso še čitali: kri smrt, ymur, klanje, nasilje, mučenje, peklensko trpinčenje. Groza je obhajala vse, ko so to čitali.

"Po noči počivamo vsi oboroženi, utrujeni, zmučeni, in ne vemo bomo li videli jutri še solnce ali ne. Ne vemo ne dneva ni ure. Vsako trenutje preži smrt, — je mučenje, trpinčenje. Včeraj smo šli, ali prav lezli v snegu na gore. Vsak hip je kdo padel med zamete in trebalo mu je pri-skočiti na pomoč. Ko dospemo vrh gore, čujemo iz daljave bolestno ječanje. Prišedši na mesto, vidimo na pol nagega človeka, skoro zmrznenega; ni imel ne ušes, ne nosu, ne rok: vse to je bilo odrežano in odsekano. Čudili smo se, da more tako rzznesarjen in do smrti trpinčen človek še živeti.

Ko se zavemo in vzdamimo v tem groznem prizoru, usnjejo se na nas krogle kakor toča. Nenadno prihrume vstasi od vseh strani kakor buče iz panja. Naših je bilo razlicno malo; izročili smo se božjemu varstvu in prosili Mater Božjo, naj nas varuje in nam pomaga. Zakadimo se med nje. Bojevali smo se kakor levi. Kamor je padel bat naših pušk, ondi je izdihnil vstaš svojo dušo. A tudi naših je napogo padlo. Jaz sem ostal nedotaknjen, kakor bi bil čudežno rešen. Sam ne vem, kaj bi bilo z nami, da bi ne bili v tem trenutju od strani zagrnili topovi.

"Pomoč je tu! Fantje, držite se!" in držali smo se junaško. Ko bil nignil, izginil je sovarznik. Na bojišču so ostala trupla mrtvih in ranjenci, katerim so naši zdravniki obvezali strašne rane. Tudi žene so bile med padlimi bojevniki. Še misliti ne morete, kako ognjevite so te Turkinje; hujše so nego možje.... Zuna je tu huda; take nisem nikoli doživel: ni na naših gorenjskih planinah.... Tako nekako je slovel dolgi Andrejčev list. Strašna so bile te besede za stariše, še strašnejše pa za srce ljubee neveste. Kmalu nato pošlje Andrejec drugo, a veselejše pismo:

"V nedeljo je bil zame pomenljiv dan. Povišan sem bil za narednika. Povejte to moji Anici. Še njo bi veselilo, ko bi sirota videla kako bleste na mojih zalkah na obratniku po obeh straneh tri zve-

zdice. — Zopet smo imeli prasko, pred Livnom smo zgrabili Turke z bodali. Našega nadporočnika napade hipona, korenjak kakor hrast in že mu je hotel s svojo zakrivljeno sabljo preklati glavo, v tem hipu prskočim jaz, prestrežem udarec ter Turka lopnem tako silno z batom, da se je takoj valjal v krvi. Zato sem bil povišan."

"Za Boga" — vzklikne mati — "on se tega še veseli, a vendar lepi na njegovem povisanju kri človeška kri....."

"Da, človeška kri" — da oče — "toda kri človeškega lopova ustaša kateri je nedolžne kristijane neusmiljeno mučil in usmrtil. Verjemi mi, Polona, štel bi si v čast in v zaslugu, če bi takem razbojniku takoj razbil lobanjo...."

"Moški sta vsi jednako kruti. Ali more Turke za to, da ni kristijan, ne bi trpinčil in moril ljudi. Kdo ve, če ne misli, da pride v nebesa, ako do smrti trpinči nekoliko kristijanov.....?"

V pismu dalje citajo: "Človek postaja v boju kakor divja zver; kakor volk popada svojo žrtev, oja in mori brez sočutja brez usmiljenja. Ali jaz ali ti! — Ko se spomnim naših krajev tam gori na Gorenjskem, ko se spomnim vas, draga mati in oče, in svoje Anice in vseh prijateljev, s katerimi sem preživel srečna otroška leta, in če pomislim, da vsi živo in se vesele med svojimi, oglasa se v mojem srcu živo hrepenjenje, ki mi neprestano kliče: Živeti hočem! zopet bi rad videl kako vshaja nad našo leseno kočo jutranje, zlato solnce; objeti hočem svoje drage stariše, svojo nevesto; zopet bi se razveseljeval z vami! Oh, da pridem zopet domov!"

To hrepenenje me navdaje s pogumom, ljubezen do rodne zemlje mi daje moč; Mati Božja z Brezij, katere podoba nosim vedno pri sebi, me varuje, angel me čuva Bog mi pomaga. Ker me do današnjega dne še ni zadela nobena nesreča in neugoda, zato sem uverjen, da nad menoj nima oblasti grešna roka in da me ne usmrti krogla poslana iz take roke."

Andrejčevi listi so dohajali vedno pravilno in povsem povoljno. Njegova poročila so bila jedina tolažba starišem, kateri so vse svoje upe opirali nanj, in jedina tolažba Anici.

Že je poteklo tretje leto od te dobe, odkar je Andrejec šel v vojake. Iz Bosne so dohajala ugodna poročila. Junaštvu naših vojakov se je posrečilo udušiti vstajo in v deželi uvesti red in mir, dasi so si semtertje dogajale še manjše, a neznatne praske....

Pelagoma izostanejo Andrejčevi listi. Doma so čakali tedne in ko tudi četri teden ni bilo pisma, ni odgovora na pisma in brzojavke, polasti se vseh skrb in strah.

"Kaj se je pripetilo Andrejcu? Sironak, morda je bolan? In zakaj nam tega ne piše? Ali je tako hudo obofel, da ne more niti pisati? Morda je naposled.... Ne, ne to ni mogoče, da bi bil umrl sedaj, ke ima prti domov....."

Andrejčevi stariši so se potikali liki izgubljenec ovce. Tožno je bilo videti potro mater in očeta, ubogo deklet Nade so ji šle v grob, — tje, kamor so zagreblji, pokopali....

"Usmiljeni Bog, reši me tega trpljenja! Oprosti me te negotovosti in dvoma! Spomni se mene, grešnice, Devica Marija in vrni mi onega, po katerem mi hrepeni srce in kopni duša! Prosi zanj, Mati sveta, svojega ljubljeneza sina, da ga ozdravi s svojo močeno besedo! Toda ne moja, temveč tvoja volja naj se zgodi tu...."

"Kaki so to glasovi? Prihajajo vedno bliže, vedno bolj so umevni

Gremo do skrajne meje pri VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Dokazuje to enostavno, da je ona trgovina, ki prodaja

Sincerity Clothes

zanesljiva,

Obleke od \$13.50 do \$32.50

Vrhne suknje od \$13.50 do \$32.50

VERTIN BROS. & CO.

Varčujte in posodite

svoje prihranke

---STRICU SAMU---

S PETINDVAJSETIMI CENTI

Če kupite U.S. varčevalno znamko. Vaš poštar, vaša banka, vaš st in mnoga druga trgovska zastopstva vam povedo, kako in kaj. ZGLASITE SE PRI LE-TEH!

TO JE VAŠA DOLŽNOST!

TO BO RESILO ŽIVLJENJA!

TO BO DOBIL TO OJNOV!

Ta jih potrebuje sedaj:

Vi jih boste potrebovali po vojni

KUPUTJE

vojne varčevalne znamke.

ki so obveznice vlade Zdr. držav

nki prinašajo štiri odstotne ob-
estil

Lahko začnete

in različni.... Bože moj, to je glas njegove matere — in očeta — in — da, on sam je...."

Andrejec vstopi v izbo, a kakor bi trenil, slonela je uboga Anical na njegovu.

"Le razjokaj se, hčerka, in si ožajšaj srce! Ubožica! Da bi vedel, Andrejec, kolike je zate prestala, gotovo bi se bil vsaj z jedno besedico oglašil med tem časom...." de z laskavim očitanjem Andrejčeva mati.

Toda Andrejec ni slišal teh očitanj; čul je samo glasove svojih dragih, kateri so mu doneli jednako mило, jednako ljubo in čarobno, kakor so doneli blejski zvonovi ko je kmalu na to spremjal Anico pred oltar.

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako še niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank

Houghton, Michigan.

Sezona Barvanja!

Sedaj so nastopili dnevi ko se barva lepo suši ako je hiša na novo prevlečena. Naša zaloga barve je popolna.

Raznovrstnega orodja za nametjiti, vrtu in okolu hiše.

KEKKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163.

Peta cesta,

Calumet, Mich.

Izdelujemo!

Razne mehke sladke pijače.

Zastopniki smo tudi

Za krepčilno neopojno in zdravo pijačo

"Pablo"

F. M. Kinsman, Bottling Works.

Tovarna 812 Portland St.

Phone 787

ZADNI DNEVI JERUZALEMA.

Zgodovinski roman.

Spisal J. Spillman D. J.

Kolika sreča, da smeš
vpricio božanskega Neron
samo nekaj dni je še
se pripravila za ta velevažni
Zato sem takoj prihitel
in te kot tvoj dober prijatelj
veselo novice! Žal, da
svojo dolžnost v tako
trenotku —

Komaj odide nesilnica, že spozna
Lucij, kolika nevarnost lahko
nastane za njegovo osebo, ako za-
sačijo sovražniki krščanskega po-
glavarja v njegovi lastni hiši. Zato
niti ne počaka, da se vrne Pavlin
ampak hiti nemudoma v hišo Pu-
dencijevo. Vrtnarju Karpoforu
naroči skrbno čuvati vrata ter mu
izroči pisemce, namenjeno Pavlini,
kjer mu v kratkih besedah
opiše ves položaj in svetuje naj-
strožjo previdnost.

Dolgo mora Lucij čakati v veži
Pudencijeve hiše. Vsem se zdi
nevarna in jako sumljiva oseba,
ker so ga nedavno videli v družbi
cesarja. Tigelin in drugih zagri-
zenih sovražnikov krščanstva. Ko
pa jame poizvedovati celo po Pe-
tru, mu nihče več ne zaupa. Sled-
njič pride Pudencij. Kako se pre-
straši senator, ko čuje za kristjane
teko žalostne novice. Takoj poš-
lje na vse strani svoje služabnike,
da opozorijo rimske kristjane na
pretečo nevarnost, sam pa od-
pravi k Flaviju Klementa, da ob-
vesti o tem Lina in druge kristja-
ne, ki se zbirajo v njegovi hiši.

Temne slutnje navdajajo Luci-
ja, ko odhaja na svoj dom. Kro-
inkrog vlada neprodorna noč. Le
tu intam pogleda luna srp izpod
črnih oblakov, ki se vlačijo kakor
grozeča pošasti po nebesnem svo-
du. Na Apijski cesti sreča mnogo
vozov in nosilnic, katero spremlja
tolpa sužnjev z velikanskimi bak-
ljami. Zda se Lucij v obližje
svoje hiše in pozorno posluša. Pov-
sod grobna tišina. Skozi nobeno
okno ne more opaziti svetločnega
žarka. Toda kaj je to? Vrtna vr-
ta so samo narahlo priprta, da si
je akazal Karpoforu, naj jih skrb-
no zapira. Stvar se mu zdi sum-
ljiva. No, saj je pa stari Karpofor
nekoliko pozabljiv.

Še nekaj trenutkov posluša tri-
bun z vsvo napetostjo, nato stopi
na vrt in hoče zapreti vrata za
seboj. Tu ga bliskoma zagrabi že-
lezna roka. nekdo pa mu v istem
hipu porine v usta robee, tako da
ne more izustiti glasu in mu po-
haja sapa. Krčevito se bori z na-
padalcema, še enkrat napne vse
svoje moči da se otrese njunih
nasilnih rok, toda zaman. Oba mo-
rata biti žurjena napadaleca, ki
znata dobro rabiti, moč svojih
pesti.

Tako, pripomi eden izmed
ujtju, "tudi ta je zdaj na varnem
Le dobro pazi, tovariš, upameva
jih še več in za vsakega deset ses-
tere!"

Da, če le ne bi bil ušel zaradi
tvoje nerodnosti oni mladi jud!
odgovori drugi, "ta nama lahko
spravi vse ptiče iz kletke?"

Biriča peljeta tribuna v sobo, ki
je najbolj oddaljena od ceste. On
di najde Karpofora in vse druge
služabnike zvezane in zastražene.
En sam pogled — in Lucij takoj
spozna starčka, ki ga je nazivala
njegova mati Petra. Tu stoji zdaj
ukvevan v težko železje in pozdrav-
lja tribuna sladkim smehljajem.
Vidi se mu, da cení svoje verige
bolj kakor vse zaklate sveta. Zda
ci se obrne Tigelin, ki je dosedaj
hrskal pe nekemu predalu. proti
tribun takoj vpraša, odkod ima
pravico samovoljno udirati v nje-
govo hišo in tako zahrtno napa-

dati njega in njegove služabni-
ke.

"To je zapoved božanskega ce-
sarja! Lahko trdim, da je Neron
popolnoma upravičeno razjaren, če
je njegov gost zaščitnik kristja-
nov ali celo skrivni pristaš te brez-
božne drhali! Da sta tvoja mati
in sestra kristjani, je dokazala
hižna preiskava! Povedati nam
moraš, kje najdemo ti dve zvit-
ptički! Vrhutega govori to pisem-
ce, katero si izročil vrtarju, da si
nameraval zaklete sovražnike bo-
gov in cesarja odtegniti kazni pra-
vice. No, odkrite povedano, naj-
lepši plen nocojšnjega lova je oni-
le starec, na kateroga smo prežali
je dolgo časa. Da ne ostanete to zate
brez zanimivih posledic, še boš lah-
ko kmalu prepričan!"

Šesto poglavje.

Z Neronovem Cirkusu.

Ob jutranjem svitu trajajo vo-
jaki jetniki v veliki Neronov
cirkus, v čigar prtiličju je prostora
za stotine jetniških celic. V svojo
veliki nejevoljo ni Tigelia nje
sinoči nobene nadaljne žrtve v
svoje zanke; to tolaži zlasti Luci-
ja, po čigar prizadevanju je bilo
mnogo rimsko kristjanov rešenih
nedvomne poguba. Vkljub temu
koraka skoro docela obupan poleg
Petra z zvezanimi rokami čez Zma-
goslavni most proti Vatikanu, kjer
se dviga orjaški cirkus, ki sta ga
sezidala Kaligula in Neron. Tri-
bun je sanjal nedavno o povsem
drugacnem izprevedu po veliki A-
pijski cesti.

"Pogum, moj sin!" ga vzpodbu-
ja častitljivi starček na njegovi
desnici, "Pogum, nastopili smo
pot zmage! Sedaj še ne umeš mo-
jih besedi; nekoč pa boš hvaležen
Bogu, da te je pripeljal na to pot!
S križem do zmage!"

Tukaj na vrtu Agripine in v
cirkusu, v katerega nas peljejo, je
nekako pred tremi leti umrlo naj-
strašnejše smrti na stotine verni-
kov "za Gospoda Jezusa", šepeta,
Peter sam pri sebi kakor v premi-
šljanju. "Oni le veliki steber, ki
se dviga sredi tekalščica, je bil ta-
krat osvetljen od krvavih žarkov
živih bakelj. Ob njegovem vnož-
ju je izdahnilo neštevilno žrtev.
Toda po kratkih hipih trpljenja so
bili sprejeti kot mučeniki v večno
veselje in veličastvo. Zda je pojo
že tretje leto zmagoslavno aielujo,
njihova radostna pesem ne utihne
nikdar."

Nato jame pregibati svoje ust-
nice v goreči moliti in reče čez ne-
kaj časa s hvaležnim pogledom
proti nebu: "Zda se bo izpolnila
beseda Gospodova: Kadar boš star-
boš raztegnil svoje roke in drugi
te bo opasal in odpeljal, kamor ne
boš hotel." V resnici: mejo oma-
huje in ne mara iti, toda duh bo
zmagal z močjo Gospodovo!"

Ko se posvetijo prvi žarki ju-
tranjega solnca, dospajo jetniki
do cirkusa. Tigelin, ki stopa prvi,
pripomi pikro Luciju Flavij: "No
tribun, le naglej se z laj solnca, ne-
ba in cvetočih vrtov tu krogin-
krog! Najbrž preteče precej časa,
preden te zobet obsije blagodejno
solnce in se nasrkaš svežega zraka
— ako te ne sreča pamet in se ne
odločiš izročiti svoje ljubke sestri-
ce mogočnemu Neroanu, s čimer bi
nstanovil njej in sebi srečno in
veselo bodočnost. Mar li ni tako?
Prav, vsak je svoje sreče kovač!
Sicer pa dobimo deklco bodisi ta-
ko ali tako v svoje roke!"

Tribun ne odgovori ničesar. Na-
čelnik cesarjeve telesne straže se
mu ne zdi vreden besede. Nato
stopijo jetniki skozi velikanska
vrata v obokano dvorano, ki služi
za stražnico. Tigelin brž zasepeče
ječarju nekaj besedi, nato se za-
ničljivo prikloni in odide. Ječar
Tigrin, širokoplečat in godrnjav
orjak, ki je izgubil v boju z ne-
kim germanskim hrustom levo o-

ko, sedi s svojimi tovariši ravno
pri zbirku.

"Ti krščanski psi ne dajo
človeku niti po dnevu niti po
noči miru. Kmalu ne bo več pro-
stora za te pravilne in svete ropar-
je in morilce! Aalo, Gani, daj
mi še enkrat vrč, sicer mi paglav
ci izpijete vse, preden se vrnem!"
vpije razkačen Tigrin.

Nato pritrue posodo k svo-
jim debelim ustnicam in jo v
trenutku izpije do dna. Ko pre-
motri z edinim očesom posamez-
ne jetnike, pripomi: "No, prav
vsakdanja krščanska golazen!
Skoraj niste vredni, da vas vržem
pred zvirine! — Ta starec je torej
kolovodja onih bedakov ki molijo
osla kot boga? Zaradi te pred-
nosti zasluži posebno celico!
Njegove kosti so bile nekoč mor-
da še precej trdne, zdaj so pa že
prarabale za krvavi spopad na bo-
jišču?"

"Prijatelj, upam, da sem še
vedno dosti čil in krepak, da umi-
jem na križu!" prijazno odgovar-
sivolasi starček.

"Vidiš spaka, kako ga veseli
smrt na križu! Vendar moram
priznati, da se mi zdi koitanje
motnejša smrt, kar jih je pri nas
Rimljanih v navadi. To me uči
izkušnja! Če te zgrabi kak gladni
lev in te naglo pohrusta, kaj je
to kaj posebnega? Resk, resk, —
in stvar je opravljena. Tudi če
se spodiš in pališ na grmadi, ne
traja dolgo. Ampak bičanje, da
leti od tebe secedrana koža, ko te
pribijajo na križ in visiš ondi za-
puščen cele dneve in noči! No,
hvala tepa za tako lepo počesčenje!
Če se ti pa, starec, vkljub temu
cedijo sline po tej smrti, naj bo
tvoja prošnja bo uslišana! Sicer
mi bo kdo očital, da ne privoščim
svojemu varovancu tega veselja."

Nato pritrue enooki Tigrin opa-
zovati tribuna. "Pri Herkulu —
ni napačen junak! Lahko se bo
spoprijel z najmočnejšim gladi-
atorjem! Tudi kristjan?"

"Ne," odgovori Lucij, "saj vi-
diš, da sem tribun! Zahtevam, da
me pelješ pred rimskogapretorija!
Tigelin, ta nestramni lopov, me
je zavrtno napadel v moji last-
ni hiši in me pripeljal semkaj! Tu-
di če se je zgodilo to na povelje
cesarjevo, pokazati hočem, da je
še trohica pravice pri rimskih
sodnikih!"

"Da, da, pri tribun! Zda
lahko miruješ s svojim jezikom,
dokler te ne postavijo pred sod-
nike, ako sploh se kje bivajo. No
sicer po nrislm, da te vsemogočni
načelnik pretorijaavev in božanski
cesar rada rešita tega; truda, ker
sta tvoja sovražnika. Jasno je,
da posteljem tako mehkoperna-
temu ptičku v posebni kletki
Gani, prižgi bakljel! Pojdimo."

Tigrin sveti jetnikom po obo-
kanih hodnikih, ki se vlečejo v
več nadstropij ravno pod mnogo
goštevilitimi vrstami kamenitih
sedežev cirkusovih. Zada ji stopa
Gani. "Najprej moramo poka-
zati kristjanom namudijske zve-
rine in druge prijazne goste, s
katerimi se bo do morali seznaniti!
pripomi ječar. "Glejte, živali,
so že zavohale svoj plen; kaine,
prijetne sanje za vas kristja-
ne?"

Potem jih petje v podzemljске
prostore, podobne močnim kletem
kjer ima zaprte divje živali in pos-
veti v vsak hrlóg s svojo bakljo.
Tu zarenči jezno dvoje pantrov
in zbeži pred lučjo od železne o-
graje na svoje ležišče. Ondi se
postavi velikanski kosmatinec iz
severnih dežela na svoje zadnje
noge in pokaže svoje zobovje. Div-
ji tur brusí svoj rog ob tla in
se pripravlja za sovražni napad.
Za vsako zver ve Tigrin prikup-
ljivo besedo in ji pokaže jetni-
ke, njene bodoče sovražnike.

(Dalje prihodnjijč).

Denar

vložite na obresti

PRVO NARODNO BANKO V CALUMETU.

Prihranite vedno vsaj nekaj
vašega zaslužka ter ga naložite
tam, kjer ga zamorete dobiti, ka-
dar ga potrebujete. Vložiti zamo-
rete vsako vsoto od ENEGA DO-
LARJA naprej.

Za hranilne vloge plačamo
obresti

PO TRI OD STO.

Drago nam bo vedno biti
vam na uslugo.

Prva narodna banka v
Calumetu.

"STORITE TO Z ELEKTRIKO."

PREJ ALI KASNEJE

si bode te hoteli nakupiti

Električni likalnik.

NE BI BILO TO DOBRO SEDAJ?

Ugodni plačilni pogoji na zahtevo.

Houghton County Electric Light Co

Ste li zavarovani? Ali je Vaša
hiša v slučaju ognja v dobri sigu-
ranciji. Zavarujte se pri nas in
postanite ob enem delničar naše
stare znane zavarovalne tvrdke,
ki povrača preostah denar del-
ničarjem nazaj.

Finska vzajemna
zavarovalnica

v Calumet, Mich.

Ta zavarovalnica vam nudi naj-
večje ugodnosti. Prečitajte slede-
če stanje družbe, dne 31. decem-
bra 1915:

Imetelj zavarovalnih polje 3.077
Zavarovalnica \$3.161.486.44
Izplačane požarne škote \$125.877.13
Izplačane dividende članom \$253.828.08
Gotovina \$196.911.98

DIREKTORJI:

Henry A. Kitti, predsednik. Oscar
Keckonen, podpreds. John Waat-
ti, tajnik. O. K. Sorsen, podtaj-
nik. Jacob Uitti, blagajnik. Al-
bert Tapani, pom. blagajnik. I
W. Primodig, glavni upravitel
Mat. Lohela in William Johnson,
odbornika.

Ali potrebujete očala?

Ak° jih da, oglasite se pr nas m
imamo stroj za pregled in poskus
oči, z katerem natanko preišče-
mo oči, preden uredimo očala.

Zraven tega imamo vedno v
zalogi popolno izbirko zlatnine,
ur, stenskih in žepnih, prstanov,
ročnih vencev, peres in raznih
druzih draguljev.

Obiščite nas vedno na starem
mestu.

A. Fahlen & Co.

312 - peta cesta - Calumet, Mich

ZA MOŽKE IN ŽENSKE.

Knjižica ki navoduje
kako se mora dvoriti
drago Vam osebo, ka-
ko se spravlja pre-
piri, tudi navodila za
srečno življenje zakon-
skih. Pošljite 4c znakom za poštuno na

COLUMBIA NOVELTY CO.
St. D.Box 9. New York, N.Y.

IZJAVA SLOVENSkih DUHOVNIKOV V AMERIKI, 15. OKT. 1918.

Mi slovenski duhovniki, državljani Z. D. na svojem sestanku 15. oktobra 1918 v Jolietu, Ill., s tem izjavljamo:

1.—da izražamo svoje globoko spoštovanje, hvaležnost in udanost vladi Z. D. in njih velikemu predsedniku Woodrow Wilsonu v tej njegovi strašni borbi za svobodo in demokracije in samoodločevanje narodov sveta.

2. da mi s tem dajamo naši vladi in našemu velikem predsedniku Wilsonu vso svojo moralno in gnetno pomoč in da pozivamo vse Slovence Združenih držav, da naj drage volje prineso vse in vsake žrtve, katere bo zahtevala od njih naša vlada.

3.—da smo prepričani, da je trajni svetovni mir mogoč edino na podlagi popolne svobodne samoodločbe vseh narodov in da se posebno jugoslovansko vprašanje da rešiti samo na podlagi teh načel.

4.—da, uživajoč sami pravo demokratsko svobodo v tej naši novi domovini, priporočamo svojim rojakom v stari domovini, kot podlago njihovega samoodločevanja ustavo Združenih držav.

5.—da v imenu naroda doma prosimo našo Ameriško vlado in našega predsednika Wilsona, da čuva in brani svetla tla slovenske zemlje pri regulaciji novih meja bodoče Jugoslavije s posebnim ozirom na Trst, Gorico, Primorje, Koroško, Štajersko in Ogrsko.

6.—da stojimo solidarno na izjavi S. N. Z. sklenjene na njeni konvenciji dne 16. aprila 1918 v Clevelandu, O., ki se glasi: Slovenska Narodna Zveza na svoji konvenciji dne 16. aprila, 1918 v Clevelandu, Ohio, svečano izjavlja:

1. Da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en narod.

2. Da mi Slovenci osamljeni ne moremo eksistirati in vidimo rešitev našega naroda samo v političnem združenju s Hrvati in Srbi v svojo samostojno in neodvisno državo.

3. Da morajo biti vsi trije deli jugoslovanskega naroda popolnoma enakopravni in da mora biti enakost zagarantirana v osnovnih ali temeljnih državnih zakonih.

4. Da stojimo krepko na stališču principov našega predsednika Wilsona, po katerih ima vsak narod elementarno pravico določiti si sam svojo usodo in obliko svoje države.

Vseled tega Slovenska Narodna Zveza kot ameriška organizacija izjavlja:

Da ima jugoslovanski narod v domovini neovrzeno pravico, da si uredi svoje politično in državno življenje v svojem ustavotvornem državnem zboru, ki mora biti izraz prave narodne volje in mora imeti najvišjo suvereno oblast.

Vendar pa Slovenska Narodna Zveza v Ameriki globoko prepričana, da je edino popolna demokracija za zdaj ekonomski, kulturni in državni razvoj vsakega naroda, predvsem pa jugoslovanskega naroda absolutno potrebna, smatra umestno izjaviti, da mora bodoča ustava našega naroda temeljiti na sledečih modernih demokratičnih osnovah:

1. Popolna svoboda govora in tiska.

2. Popolna verska in politična svoboda.

3. Popolna svoboda pouka.

4. Popolna svoboda združevanja in zborovanja.

5. Splošna, enaka, direktna, tajna in proporcionalna volivna pravica obeh spolov za vse politične in samoupravne zastope.

6. Najširša avtonomija samoupravnega življenja.

7. Narodni referendum in inicijativa.

8. Odgovornost vseh javnih uradnikov narodu samemu.

9. Polna enakopravnost vseh državljanov pred zakonom.

10. Odprava plemstva in vseh srednjeveških fevdalnih protidemokratskih predprav.

11. Podržavljenje vseh velikih posestev, ki so v rokah nemških in madžarskih magnatov.

12. Rešitev agrarnega vprašanja kot najvažnejša vprašanja poljedelškega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov v smislu socialne pravičnosti.

7.—da obsojamo ono politično združenje med nami Ameriškim Slovinci, katerega socijalistični voditelji, ki nimajo nobene zasluge v narodu v starem kraju, hočejo na premeten način pod krinko nekakega takozvanega republikanskega združenja zanesti med Jugoslovane v Ameriki razdor in neslaj, kar ni nič drugega, kakor goti Beljševičizem v jugoslovanski obliki.

8.—izražamo svoje globoko spoštovanje onim jugoslovanskim višjim pastirjem in voditeljem naroda v Evropi, ki so tako odločno odobrili majsko deklaracijo in tako nevstrašno nastopili za njeno uresničenje, katero jedro je kratko razložil poročevalec Jugoslovansko Dem. Stranke Dr. Ravnikar, dne 29 in 30. junija 1918 na njenem ustanovnem shodu v Ljubljani, v Avstriji, ki so glasi: "Jugoslovani zahtevajo za troinomi narod Slovencev, Hrvatov in Srbov popolno državo, urejeno na demokratskih načelih, v kateri bo priznana enakopravnost vseh razredov in narodnih slojev, brez razlike na spol, katerim mora tajna in direktna volivna pravica odpreti pot v vse zakon dajne in avtonomne uprave od občine do parlamenta. Vse institucije te države morajo biti demokratske, da bode narod sodeloval v najširšem obsegu. V vseh narodnih vprašanjih mora odločevati cel skupen narod potom splošnega glasovanja."

6.—da izražamo globoko spoštovanje vsem onim našim rojakom mučentkom v Avstriji, ki so morali na sebi občutiti vso težo krute Avstrijske avtokracije in posebno pa našim jugoslovanskim divizijam ki tako zmagoslavno s zavezniškimi armadami na vseh bojiščih in jih pozivljamo naj junaško vstrajajo v začetnem boju do končne zmage.

Drago Slovensko ljudstvo! — Tu imaš izjavo svojih duhovnih voditeljev glede sedanje naše narodne politike!

Mi, tvoja duhovščina, smo dobro premislili naše sedanje politično razmere, premislili smo dobro programe obstoječih naših strank in političnih organizacij. Po dolgem in resnem in natančnem motri vanju smo prišli do gotovih zaključkov in prepričanj, katere smo ti tukaj podali v tej naši Izjavi.

Glavne točke tega našega prepričanja so, da jih ponovimo, da je dolžnost sveta dolžnost vsakega ameriškega Slovence, da se v tem velikem času zanima za narodno politiko, da z njo sodeluje in ji posveti vso svojo skrb in pozornost, ter dalje, da je pripravljen žrtvovati, če treba, vse za blagor in rešitev naroda.

2. da mi Ameriški Slovenci ne smemo in ne moremo imeti druge in drugače politike, kakoršna ima naš narod doma.

3. da ne moremo usiljevati narodu doma, kakšno obliko vlade si more izbrati. Hvala Bogu, da ima voditelje, na katere se lahko popolnoma zanesemo, da ga bodo vodili po pravi poti k pravemu cilju. Pač pa kot Amerikanci jim resno svetujemo, da si naj izberejo Vstavo Združenih držav za podlago svoje bodoče države.

4. da smo našli, da ima Slov. narodna Zveza vse te misli in vsa ta načela, zato jo pa oobravamo, potrjujemo in priporočamo vsem svojim rojakom, da se je oklenejo in z njo sodeljujejo za uresničenje njenega programa. Zvezi pa kličemo: krepko naprej, mi smo z Vami!

5. da vidimo v Sl. Republ. Združenju ne odkritega dela za napredek, slogo in edinstvo naroda, temveč za njega razdor neslogo in škodo, da zato resno svarimo svoje ljudstvo pred to organizacijo.

Slovensko ljudstvo, prepričani smo, da uvidevaš, da smo mi, tvoji duhovni voditelji nastopili s to izjavo samo radi tega, da tebi pokazemo pot, da ti damo navodilo, po kateri poti hodi, da boš prišel do končnega vspela in da smo to storili samo iz ljubezni do tebe in v skrbi za našo narodno prihodnost.

Ljudstvo, bodeš sledilo svojim pastirjem? Jim boš zaupalo?

Doma so se oglasili slovenski duhovniki, na čelu škof Jeglič, škof Mahnič, nadškof Bauer, sprejeli Majsko deklaracijo in cel narod se je žkot en mož odločil in šel za njimi. Tu je sprejelo glas duhovščine celo ljudstvo, kakor katoliški Slovenci, tako enako socijalisti, liberalci in vse druge struje. In vse? ... O, kako je velik! Slovenski narod je danes pred durmi svoje svobode!

Slovenski Narod v Ameriki, bodeš posnemal zgled svojih rojakov doma?

Da, bratje podajmo si roke? Objemimo se, kajti bratje smo! Pogledjmo si zaupno v oči in vsi... na navdušeno narodno delo!

Bog te blagoslovi, dobro slovensko ljudstvo!

Rev. Kazimir Zakrajšek OFM

Tajuik Slov. Duhovske Zveze.

Do sedaj so to izjavo podpisali sledeči gospodje:

Navzoči na konvenciji so bili: Rev. Fr. Ažbe, Rev. Mih. Golob, Rev. Ivan Novak, Rev. Ivan Gruden, Rev. Josip Judnič, Rev. Josip Kompare, Rev. A.M. Krašovec, Rev. Marko Pakiž, Rev. Ant. Pirnat, Rev. Ivan Plevnik, Rev. Fran. S. Rant, Very Rev. Benigen Snaj OFM, Rev. A. Sojar, Rev. Fran. Šdoven, Rev. Ambroš Sirca OFM, Rev. Josip Vrhunec, Rev. Kazimir Zakrajšek OFM, Rev. Ivan Zaplotnik.

Do sedaj so jo popisali še: Rev. Luka Gladek, Rev. John Mertel, Rev. Jos. Tomšič, Rev. Matija Šavdek, Rev. John Blažič, Rev. L.F. Klopčič, Rev. Vencel Šolar OSB, Rev. Albin Moder, Rev. J.J. Oman, Rev. Joseph Trolec, Rev. Ferdinand Požeg, Rev. Peter Sprajcar, Rev. Roman Homar, Rev. A. Mikš, Rev. Valentin Schiffrer, Rev. Frančišek Mažir.

Pine Street Livery.

Z tem naznaujam slovenskemu občinstvu, da sem zopet odprl konjušnico na starem mestu na Pine Str. in se priporočam Slovencom za razpolage. Nadalje naznaujam da imam naprodaj, ukaaj večjih in malih sani in pokrival (robob) katere prodam po. znižani ceni.

D. SULLIVAN

Vogal 5. in Pine St. Calumet

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so vživala Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in priznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda povišanje cen vsem stvarjem je zadelo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vkljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisilili, da moramo nekoliko novišati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsled tega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vse bna Trin. lekovi ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezni. Devetdeset odstotkov bolezni izhaja iz ledca. Trinarjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanja bacilov raznih bolezni povzročajoče otrpnenja prebavnih organov. Trinarjevi izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi, nego samo lečna grenka zelišča in naravno rdeče in gisto vino.

Trinerjevo Grenko Vino, Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po lekarnah in trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinerjev labretotij preobložen do skrajn moči v izvrševanju naročil za lekarnar in državne zaloge zato so prenalaj, z naročili družih trgovce zdravili in lekarnar geor želi kupiti Trinerjeva zdravila.

TRINERJEV LINIMENT

prodira do sedeža bolečin, zato hitro pomaga pri revmatizmu, nevralgiji, putiki; otrpjenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvršten pri izpahenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drgnjenjuž po kopanju nog odvzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Dobi se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panama 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolanjo

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Varčnost

Napredek

ALI HOCETE POMAGATI?

VLADA ZDR. DRŽAV

PROSI, DA SE VADIJO V

Varčevanju in Napredku

VSE osebe v Vseh rečeh,

AKO SLEDITE TEJ PROSNJI, JE DOKAZ

PATRIJOTIZMA in LOJALNOSTI.

VARČEVATI IN KUPITI

Vojne Varčevalne znamke

Zdr. Držav

BO POMAGALO VAM IN VAŠI DOMOVINI

Ali boste pomagali?

Vprašajte vašega župnika, duhovnika, postarja, predsednika kluba, pismonošo ali bankirja.

Oni Vam bodo povedali kako.

Patrijotizem

Lojalnost

SLOV. KATOL.

POOP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915 na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St. ... Calumet, Mich. Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam. St. ... Laurium, Mich. Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. ... Calumet, Mich. ...

NADZORNIKI:

John D. Puhak, 2140 Log St. ... Calumet, Mich. John Gosenca, 4055 Elm St. ... Laurium, Mich. Matt Sustarich, Osceola St. ... Laurium, Mich.

POROTNI ODBOR:

John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, Mich. Matt Straus, 2409 B St. Calumet, Mich. Jos. Vardjan, Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na glavnega tajnika družbe.

VSE denarne pošiljave pa na blagajnika družbe.

VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani katoliške Podporne Družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika. Družbino glasilo so "Slov. Novice."

Naznanilo Assessmenta.

Vsem članom in članicam S. K. P. Družbe se tem potoma uradno naznanja, da je assess. št. 11. za mesec November naložena dok- ...

V tekočem letu izplačalo se je nad \$400. bolniške podpore ... Družbe v bolniški sklad.

Z bratskim pozdravom

Math F. Kobe, glavni tajnik S. K. P. D.

Bodočnost Slovencev.

Dr. A. Tresič - Pavičič v Ljubljanski Domovini. ... Cas. Urad. Washington, D.C. ...

... gornjim natslovom prinaša ... hrvatskega državnega pos- ...

... različni slo- ... deželni in državni poslanci. ...

... naš Domovini so izrazili ... o pereh narodnih ...

... izgubljeni ljudi" ter celo ... tragedij iz hrvatske ...

... kot dolgo ... jugoslovanski politik neiz- ...

... kot goreč prijatelj in so- ... Slovencev ima ved neši- ...

... prijatelj in dobrih ... njegovega članka se ...

katerem so se delaleskomine vsem narodom, odkar se piše zgo- ...

Toda ako je za vse Jugoslovane položaj težak, je vendar najtežji za Slovence. Oni so na poti do ...

Kar pa je glavno, kakor bo hitro bo doseženo zaželjeno jedin- ...

No, ravno v tem času se je pre- ... budil tudi čut slovaške solidar- ...

nosti z Jugoslovani, Srbi in Hr- vati.

Nemci so bili pripravljeni, pri- znati Hrvatom v trilateralizmu nekakš- no samostojnost pod pogojem, da se na eni strani trajno odpovejo Slovence, na drugi pa da se kol- jejo s Srbi. Svrha je jasna: najprej uničiti Slovence, Hrvate in Srbe pa oslatiti z medsebojno borbo ta- ko da bi oboji postali njihov plen. Hrvati pa so že davno vedeli, da oni ne morejo obstajati brez Slo- vencev in Srbov. Oni vedo, da so Slovinci njih prsobran, njihov ščit pred nemsko silo in da bi bili brez Srbov droban del, ki bi se ne mo- gel dolgo upirati niti madžarske- mu, kaj šele nemškemu navalu. Trije ali štirje milijoni Hrvatov ne bi mogli niti tvoriti niti moč- ne države, niti močne kulture. Samo države z močno kulturo pa morejo obstajati in se neodvisno od drugih razvijati. S teh razlo- gov je zlasti v zadnjem času pre- vzela duh bratske solidarnosti vse Jugoslovane in je zlasti pri Slo- venciah razvit od najnižjega do naj- višjega. Nikega naj ne plaši po- litika nekaterih strank na Hrvat- skem. Te stranke, ki gredo Nem- cem na limanice in Madžarom, ni- majo nikake zaslembje v narodu.

More se dogoditi, ea bi Nemci in Madžari proti naši volji oktori- rali našemu narodu neki novi državni red: da združijo na pri- mer Dalmacijo s Hrvatsko in Slavonijo, da od Bosne in Herce- govine napravijo novo banovino ali da jih priključijo Ogrski. Toda to naj ne dela Slovencev niti na- jmanjših skrbi kajti v tem sluča- ju ne bo naša ljubezen do njih klonila, niti ne bomo pozabili skupnega cilja, temveč bomo v stanu, da jih še bolj krepko pod- premo v njihovem prizadevanju. (Šest vrst zaplenjenih.)

Ma ne moremo pustiti, da se od- jugoslova nskega stebila odreže ena veja, ker bi morala neizogibno usahnuti, ako ne bi prijemala živ- ljenjskega soka od dvanajstmil- jonskega srbo- hrvatskega naroda (17. vrst zaplenjenih.)

Nekateri Slovenci so v skrbeh- da bi mogli v skupnosti s Srbi in Hrvati izgubiti svojo individual- nost. Tudi ta skrb je popolnoma neopravičena. Hrvati niso bili ni- koli nasilni, temveč so celo sami vedno podlegali tujim vplivom, Srbi pa so po svoji naravi zelo li- beralni, Slovenci bodo mogli pop- olnoma neoteno v naši družbi še naprej gojiti svoj lepi jezik, svojo književnost: česar pa kot majhen narod ne bodo mogli us- tvariti, to bodo lahko vzeli od nas in podpirali naše zannosti v na- predku. Njihovi kiparji, slikarji, glasbeniki bodo postali v onem trenutku tudi naši, kakor bodo po- stali naši njihovi ter jim bo živ- ljenje in obstanek mnogo lažji. Njihovi, trgovci, obrtniki, vele- industrijalci bodo našli v skupno- sti z nami svoje procvitanje. In sama slovenska književnost bo za- dobila novih vzpodbud in novega življenjskega soka ubližem stiku z nami.

Kar pa je glavno, kakor bo hitro bo doseženo zaželjeno jedin- stvo, v tistem trenutku prenehala vsaka nevarnost za Slovence, bodi- si s severa, podiat s severovzhoda ali od zapada. Prenehalo bospotuj- čevanje, prenehalo izgubljanje narodnega ozemlja. Kedor se bo zadel ob nje, bo zadel tudi ob Hr- vate in Srbe. Niti Hrvati niti Srbov ne more niti najmanj motiti malenkostna razlika slovenskega jezika, katerega je mogoče z malo- dobre volje tudi brez posebnega učenja razumeti. Isto tako pa se tudi Slovincem ni treba mnogo učiti, da razumejo Hrvate in Sr- be in v ljudskih solah bo dovolj po par urna teden, da se bodo otroci naučili, kakšne so razlike, na visokih solah pa samo občevanje zbližalo dijake. Trgo- vina in promet nas bo vedno bli- žala.

... in etem nas bo vedno bli- žala.

DRUSTVENI OGLASI.

Slovensko - katoliško podporno društvo

SV. JAKOBA.

št. 2. S. K. P. Družbe. Laurium, Mich. Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društvo na Laurium.

Ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v dvorani Gosp. John Sustaricha na Osceola cesti.

Društveni odbor za leto 1918. Jakob Veitlin, predsednik. Josip Režek, podpredsednik. Jos R. Sedlar, tajnik. John Šuštarich, blagajnik.

ODBORNIKI ZA 2 LETI: Martin Straus, Josip Jakša, Anton Uđavič, Peter Hrebec.

ODBORNIKI ZA ENO LETO: John Gršič, Jos. Vogrin, Paul Majerle, Jos. Zalec.

Maršal: atija Stubler. Poslanec: Jos. R. Sedlar.

Bolniški obiskovalci: John Sustarich za Laurium; za Raymbaultown in okolico, M artin Straus za Red Jacket in okolico Anton Udovic.

Vslučaju bolezni plačuje društvo Bolniške podpore po \$1.00 na dan za dobo 6 mesecev in nadalnih 6 mesecev plačuje Družba po \$20.00 na mesec. Člana smrtnina je \$800.00 oziroma \$400.00 kakor se hoče kdo zavarovati. Nadal- je plačuje družba tudi razne poškodbe zru bo rak, nog tokotes i. t. d.

Pristopnina znaša sedaj samo \$30. Torej kateri se niste pri tem društvu in družbi imate sedaj lepo priliko da se zavarujete v slučaju bolezni ali smrti. Za nadalna pojasnila in potrebne listre se obrnite na tajnika Jos. R. Sedlar 3127th St. Calumet Mich.

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

DRUŠTVO SV. PETRA.

št. 30 K. S. K. J. v Calumetu.

Ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi sv. maši in v dvoran slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki za leto 1918. Predsednik, ihael Majerle. Podpredsednik, Peter Zunich. Tajnik in zastopnik, Paul K. Madronich. Blagajnik, Marko Sterk.

ODBORNIKI ZA 1. LETO. John Musič, Frank Plautz in Mihajl Žunič.

ODBORNIKI ZA 2. LETI. John R. Sterbenz, ml., John Turk George Kotze.

Porotni odbor ichael Sterk John Šuštarich in Frank Benič. Poslanec, Math F. Kobe. Maršal, Mar- ko Kotze. Vrtar, Math Anečič.

Bolniški obiskovalci. Za Red Jacket, Yellow Jacket, Blue Jacket in Newtown: Paul D. Spehar (210 - 6th. St. v prodajalni). Za Laurium: ike Perušič. Za Raymbaul- town Osceola Swedetown: John Musič. Za Tamarack, Tamarack St. 5 in North Tamarack: Math O. Majerle. Za

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

V kmetiški hiši.

Gospodov dan. Poslednji so lbeni žarek. Na slamnato se vpira koč. Svečano mir razteza svoja krila. Na trudno zemljo, cesto vročo.

Dekle pri oknu piše bratu pismo. V deželo daljno onkraj morja. Kako doma zlati se žitno polje. In vinska zelene pogorja.

Da stariši bi jedenkrat ga radi. V domači hiši zopet zrlji. Kako ima se ta in oni znaneč, In kateri znanci so pomrli.

Pri peči mlajši bratec, mlajša sestra. Igrata se in šepetata, Da luna je srebrna, meni bratec, Sestrica trdi, da je zlata.

Oprt sedi na roko hišni oče. In zase tibo premišljuje. Šadili smo, prašiti bode treba; A ni dežja, to je najhuje.

Polaga v zibelko otroka mati: Zaspančakaj, deto, noč se bliža. Molitev mu večerno narekuje. In čelo potlej mu prekriža.

Na steni zdrkne ura zaprašena, Za goro širno solnee zajde. Zadremlje deca, list dopiše sestra. Objame noč zelene brajde.

O mirna kočca, verni prebivalci. Kako ste mili duši moji! Saj česar mesta nimajo bogata, Imate v borni kočji svoji.

In to je mir in to je zadovoljnost. Kaj mari vam hrumeča bitev, Ki svet jo razsvetljeni strastno bijel.

Poznate delo in molitev. O delajče, vsigdar molite verno, Od bitve ločeni hrumeči!

Na t srci vernimi, naš mirno kočco Najrajši plava — angel sreče.

Društvo sv. Družine

št. 1. S. K. P. Družbe na CALUMETU. Uradniki za leto 1918.

redsednik, Math Prebilich. Podpredsednik, John Sterk. Tajnik in zastopnik, Louis Gasvoda 4036 Oak St Y. J.

Podtajnik, Frank Vesel. Blagajnik, Mihael Klobučar.

ODBORNIKI ZA 2 LETI: John Gosenca Math F. Kobe, John Pechauer, in ath Pipan.

ODBORNIKI ZA ENO LETO. John Gazvoda Jos. Scheringer, Jos. D. Grahek, Nick Mrak, Maršal: Frank Gregorich. cslanec: Math F. Kobe.

Bolniški obiskovalci so: Za Red Jacket, in Newtown Math F. Kobe; Yellow Jacket, John Gosenca; Blue Jacket, Albion Joe R. Strutzel; Za Stari Tamarack in Tamarack No. 5, John D. Grahek; Za North Tamarack, Tamarack Jr., in Centennial; Mike Filip; Za Laurium: John Gazvoda; Za Raymbaultown: Frank Vesel; Za Osceola: John Pechauer; Za Swedetown: Math Likovich; Za Red Jacket Shaft: Ignac Lovretič.

Društvo ima svojo redno mesečno sejo vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvo- rani slovenske cerkve sv. Jožefa vselej točno ob 2. uri popoldne. Rojaki, ki se niste v tem društvu, pristopite, ker bode to le v vašo korist. Kdor hoče pristopiti, naj se oglasi par dni pred sejo pri blagajniku. On mu preskrbi zdravniško spricevalo in vse potrebno.

K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA

št. 9. v Calumet, Mich.

Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje redno zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 urizintraj v prostori dvorane slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki društva za leto 1918 so Pred. Frank Sedlar, Podpred. Jos. Plantz ml. Prvi taj. in zastop. John D. Zuntch Zapisnikar: Joseph Koss. Blagajnik, Joseph S. Stukel.

ODBORNIKI ZA ENO LETI: John Henich, John Gosenca, John Stare, Odborniki za DVE leti Peter Mihelich Martin Straus Jacob Kaučich.

Maršal in Poslanec: Jacob Banovec. V slučaju bolezni se najprej oglaste pri tajniku John D. Zuntch 4098 Cone St. Jednota plačuje v slučaju bolezni \$1 in \$2 na dan takoj od prvega dneva. Za izgubo roke ali ene noge \$400, za izgubo enega očesa \$200, za izgubo obeh rok, nog ali očes \$800.

V slučaju smrti plača članom (icam) prvega razreda \$1500, drugega razreda \$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250. Vsi oddaljeni člani pa zamorelo sve- jo bolezen pismeno naznaniti isti dar ko zbolijo.

K obilnem pristopu vabi ODBOR.

USTANOVLJENA LETA 1873. Merchants & Miners Bank CALUMET, MICH.

Glavnica \$150,000.00 Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00 Obveznosti delničarjev 150,000.00

Od vlog na čas se plačajo obresti.

TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del vaših PRIHRANKOV. Ima ZADOSTNO GLAVNICO VELIK PREBITEK, DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga postava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET IZKUSNJE v BANCNEM POSLOVANJU.

Charles Briggs, predsednik. Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson podpredsednik in upravitelj, Stephan Paul, blagajnik, J. E. Shepard, blag. namestnik.

Naše geslo.

Je bilo in ostane da; dobro meso poštena vaga uljudna postrežba je temelj mesarske trgovine.

Pridite in prepričajte se v Peninsula Meat Market

VOGAL 6. IN ELM CESTE.

Rojaki, pristopajte v

"SLOVENSKE NOVICE"

List za Slovence v severozapadu Združenih Držav.

Izhaja vsaki petek.

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO:

za celo leto \$2.00, za pol leta \$1.00, za evropski in drugo inozemstvo \$3.00 ali \$15 K.

Posamezni iztiski po 5 ct. NAZNANILA (advertisements) po dogovoru. ROKOPISI se ne vračajo. DOPISI brez podpisov se ne sprejmejo.

Slovenian Publishing Co., 211 7th Street, Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th Street, Calumet, Mich.

The only Slovene paper in the Northwestern part of the U. S. of America.

SUBSCRIPTION \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan, Indiana and other Western States.

CALUMET IN OKOLICA.

Zdravstveni odbori Calumet

townshipa kakor tudi oni mest Rad Jacketa in Lauriuma so prepričani, da je ponehala nevarnost influenčne epidemije in je v sredo razveljavil ukaz zaprtja cerkva, gledališč, društvenih sej itd.

Krščen je bil za Benedikta Antona prvorojenček Antona in Katarine Mušič iz Lauriuma.

Još. Fatčič iz Hancocka se je s celo družino vred preselil v Milwaukee, Wis.

— Klobuki za gospe, redna cena \$6.00 in \$6.50 sedaj po \$3.95.

— Ženske obleke vredne po \$20.00 v petek in soboto na razprodaji po \$15.00.

— Mr. in Mrs. Peter Fugina iz New Towna sta prejela žalostno vest, da je v Lead, S. Dakota umrl za influence njihov zet Nik. Ivanič, star 42 let.

— Klobuki za gospe, redna cena \$6.00 in \$6.50 sedaj po \$3.95.

— V soboto večer je ponesečil v rudniku 16 letni Walter Vidosh sin pokojnega Math Vidoša.

— Jos. Fatčič iz Hancocka se je s celo družino vred preselil v Milwaukee, Wis.

— Klobuki za gospe vredni po \$4.65 sedaj na razprodaji \$2.95.

— Zvonenje zvonov in piskanje parnih piščalk je v ponedeljek jutro malo pred sedmo uro naznanilo Calumetskimi prebivalcem veselje, da je konečno sklanjeno premirje na zapadni fronti.

— Posebna prodaja ženskih oblek. Pri Gartnerju.

— Posebna prodaja ženskih oblek. Pri Gartnerju.

SE VEDNO NA STAREM MESTU, In še vedno izdelujemo slike prve vrste po najnovjšem kroju.

HERMANS STUDIO Peta cesta, Calumet.

"Jaz bom resnična kot moja beseda" pravi Mrs. Op. O. Tunity, v oddelku vest in kril.

Muslinove veste, dobra moda \$1.39, Georgette veste \$5.95, Svilena poplin krila \$5.95, Shepherd Check krila \$2.45.

"Nisem mislila, da se bo cena čevljev znižala" pravi Mrs. Op. O. Tunity.

Toda vseeno so se. Res ne pri vse modah in modah, to la našli boste svojo mero v tem ali onem kupu in izplača se vam prihranek.

1 kup ženskih čevljev \$1.98, Deški čevlji (št. 3 do 5) \$2.48, Otroški čevlji (št. 3 do 6) \$1.25, Otroški čevlji (št. 6 do 8) \$1.49, Moški čevlji, vse mere in mode \$4.48.

Shranite naše Red Trading znamke in čudili se boste, kako hitro bo knjiga polna, za kar lahko kupite \$3.00 vrednosti kakoršnekoli surovine v naši prodajalni.

Jaz se vedno spominim možkih, pravi Mrs. Op. O. Tunity.

Gotono ljubi možke, kajti takih vrednost ne more nihče prezreti.

Mrs. Op. O. Tunity Says VEN MORAJO, PRAVI MRS. OP. O. TUNITY O ŽENSKIH SUKNJAH IN OBLEKAH.

Če se srečate osobno z Mrs. Op. O. Tunity ali pa ne, boste čutili njeno prisotnost, ko obiščete oddelk narejenih oblek, ker boste takoj po cenah na tiketih spoznali, da jih bo kmalu zmanjkalo, dokler jih le ekonomično navdahnjene ženske morejo za to ceno dobiti.

THE SAVINGS BANK

PETA CESTA CALUMET, MICH.

B & H CASH & CARRY The Quality You Know

1qt. 68c, 1gal. \$1.23, 1gal. \$2.35, 3cans no. 2. Tomatoes 50c, 3 " no. 3. Tomatoes 6c, Soržna moka 25 funtov za \$1.25

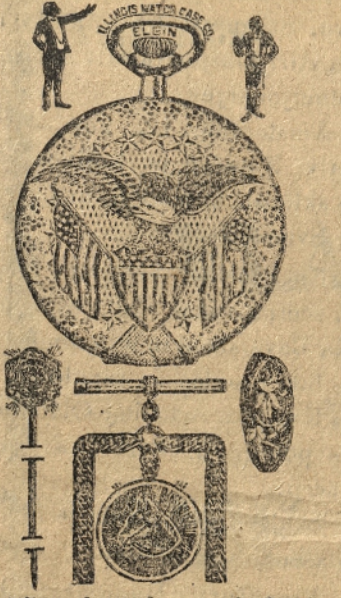
Dobro sredstvo za vtreti, ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER imaže nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celim svetu. Jedino pravi varstveno znamko sidra.

Pine Street Livery. Z tem naznanjam slovenskemu občinstvu, da sem zopet odprl konjušnico na starem mestu na Pine Str. in se priporočam Sloven- cem za razpolage.

D. SULLIVAN Vogal 5. in Pine St. Calumet

Čudovita Ura za Samo \$9.72.

Še nikoli se vam ni nudila prilžnost kakor vam jo mi tu podajamo; Ta vrednostna in koristna ura se dobi od nas praktično zama- nam. Samo oglejte si to moderno in krasno uro, prepričani smo da bodete bolj zadovoljni njo kakor z kako uro ki stane \$50.00.

\$9.75, toda to le za nekaj časa. Kupite uro kjer koli hočete, mi vemo da ne ne dobite tokove za to ceno. Ura je kakor je tu opisana in ako vam ne bode po godu nam jo lahko vrnete v 30 dneh in mi vam povrnemo denar. Mi vas ne vezemo na nikake pogoje, da bi zgn bili pri tem niti centa.

DOMESTIC WATCH CO. Dept 14, 5141 Rescoe St., Chicago, Ill.

ŠTEDILA PLAČNEGA DNEVA.

Najslabejši čas mislite na štedilne uloge ie, koje je že plačilna zalepka prazna in ji je vsebila že pošla. Denar zapravljen potrošen. Je za vedno izgubljen.

Najbolja sistema je; odločiti toliko od zaslužka in uložiti v žtedilno ulogo te inštitucije, Naši uradniki priporočajo navado ulagati štedila ob plačnih dnevih.

CALUMET STATE BANK. Calumet, Mich.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Izborno mazilo. Ako vas tare revmatizem, protin in nevralgija, potrebujete kako dobro olje, s katerim se mažete zunanje. To zdravilo rabite morda že takoj; poskusite ga in se boste prepričali o njegovi izbournosti. Ni vam treba odlašati. Vzemite

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje), katero ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. To zdravilo se samo priporoča kot najboljši liniment za take bolezni. Izborno zdravilo, ako imate okorele mišice in sklepe, kako poškodbe, in vsakovratne druge bolečine na telesu. Vzemite ga, kadarkoli je vam treba kakega mazilnega kreplila. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 80 in 60c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

GALBRAITH & McCORMICK

Odvetnika iztirjuna dolgove, urav nata zapuščine, ter pre gledujeta lastninske li stine Zastopata v vseh sodiščih, ULSETH BLOCK Calumet, Mich. Tel. 169

Pogrebni zavod JOHN R. RYAN.

je največji na Calumetu ter do bro znan med Slovenci. Priporoča se v slučaju potrebe, istotako za krste in žentnine. 201 - 6. cesta Tel. 25 Calumet Mich.

AKO HOČES KADITI dobre smodke kupi si smodke "WOLVERINE" ki je izdelana iz pristnega kan vanskega tobaka od THOS. ENTEMAN 400 - Pine cest

Na Calumetu 24 let W. E. Steckbauer Izdelovalec UMETNIH SLIK Cor. 5 in Oak cest Psone 678-J. Calumet, Mich.

NAGROBNI SPOMENIKI iz marmorja in granita dobe se po zmernih cenah pri E. P. Murphy Calumet Granite & Marble Works 900 W. Pine St. Tel. 678 W. Calumet, Mich.

"European Coffee House" -Evropska kavarna

Priporoča svojim gostom fino črno kavo, raznovrstne mehke pij če in izvrsten luteh. Vabimo gospe in gospe rojakinje, da obiščejo. Peter Majhor, lastnik. Calumet, osma cesta.

Richterjev Pain Expeller z sidrom